

Reviderad revisionsplan 2020 med inriktning för 2021 och 2022

Bakgrund

Revisorsgrupperna beslutade den 20 februari 2020 om revisionsplan 2020 för respektive revisionsområde. I revisionsplanen framgår att den är flexibel och kan ändras av revisorsgrupperna under året om nya omständigheter framkommer.

Under vintern och våren har Region Stockholm varit hårt ansatt av Corona-pandemin. Det har inneburit att revisionskontoret inte har kunnat påbörja eller genomföra flera granskningar på det sätt som planerats eftersom berörda tjänstemän varit upptagna av att hantera pandemin. Flera av de granskningar som planerats påverkas också av att områdena fått stå tillbaka när verksamheterna ställt om för att hantera den extraordinära situationen, vilket innebär att det inte är lämpligt att granska under detta år. I gengäld kommer andra tillkommande granskningar att ske av hur regionen har säkerställt ekonomistyrning, ansvar och befogenheter samt inköp under corona-pandemin.

Revisorskollegiet ansvarar enligt reglementet bland annat för att verka för enhetlighet och planmässighet i revisionens arbete samt verka för samordning mellan revisorerna i de olika revisorsgrupperna. Av detta skäl behandlas den reviderade revisionsplanen liksom den tidigare revisionsplanen 2020 även i revisorskollegiet.

Revisionskontoret föreslår att revisorskollegiet reviderar revisionsplanen för 2020 utifrån de rådande förutsättningarna. De förändringar som föreslås framgår i bifogad tabell och beslutas i respektive revisorsgrupp.

Granskningar som föreslås utgå

Granskningar som inte kommer att kunna genomföras 2020 tas upp för en förnyad riskbedömningen inför planeringen av granskningen 2021. De förändringar som föreslås framgår i bifogad tabell och beslutas i respektive revisorsgrupp.

Även granskningar som planeras att genomföras under 2020 kan, beroende på hur situationen med covid-19 påverkar granskade verksamheter, behöva ändras i utformning eller tidplan.

Granskning som föreslås tillkomma

Regionens olika verksamheter har sedan mars varit direkt påverkade av corona-pandemin. Det gäller främst hälso- och sjukvård och kollektivtrafik, men även olika stödverksamheter. Pandemin har kraftigt påverkat verksamhetens möjlighet att utföra sina ordinarie uppdrag och verksamhet har ställts in eller skjutits fram. Risk finns att detta kommer att innebära konsekvenser som påverkar patienter, trafikanter etc. under lång tid framöver. Inom ramen för den årliga granskningen föreslår revisionskontoret därför att revisionen granskar ekonomistyrningen, ansvar och befogenheter och inköp. Tre särskilda granskningar föreslås genomföras, se beskrivning i bilagan. Dessa granskningar kommer att beröra nämnder och styrelser inom alla tre revisionsområden.

Avrapportering sker inom ramen för den årliga granskningen i delrapporter och i årsrapporter för nämnder och styrelser 2020. Revisionskontoret föreslår att projekt-rapport 5/2019 *beredskap för extraordinära händelser i fredstid* samt 2018 års granskningen av *hälso- och sjukvårdens katastrofmedicinska beredskap* samtidigt följs upp. Under extraordinära omständigheter finns det även en risk för att oegentligheter ökar t.ex. i form av korruption. Även IT- och informationssäkerhet utsätts för större utmaningar än normalt. Inom ramen för årlig revision granskas därför hur nämnder och styrelser avser fullfölja fullmäktiges uppdrag och mål.

Förslag till beslut

Revisorskollegiet beslutar, efter revisorsgruppernas godkännande, att godkänna reviderad revisionsplan 2020 med inriktning för 2021 och 2022.

Anneli Lagebro
Revisionsdirektör

Anette Carlstedt
Biträdande revisionsdirektör

Bilaga: Reviderad revisionsplan 2020, med inriktning för 2021-2022

Bilaga: Reviderad revisionsplan 2020, med inriktning för 2021-2022

	Inleds med förstudie	Projekt	Årlig granskning	Genomförs ej 2020
1.1 Budgetstyrning		X		
1.2 Uppföljning av investeringsprojekt hälso- och sjukvården		X		
1.3 Hållbar inköpsprocess	X			
1.4 Skydd mot oegentligheter i inköpsprocessen			X	X
1.5 Risk för cyberhot genom medicinsk-teknisk utrustning		X		
1.6 Hanteringen av hälsodata			X	
1.7 Informationssäkerhet i inköpsprocessen			X	
1.8 Nämnders och styrelser protokoll			X	
1.9 Försörjningsstrategi			X	X
1.10 Framtidens vårdinformationsmiljö			X	
1.11 Utökad regionuppdrag		X		
1.12 Klimatpåverkan	X			
1.13 Hållbar läkemedelskedja			X	
NY: 1.14 Ekonomistyrning under corona			X	
NY: 1.15 Ansvar och befogenheter under corona			X	
NY: 1.16 Inköpsprocessen under corona			X	
2.1 Insamling av externa medel			X	X
2.2 Kompetensförsörjning (Folktandvården)		X		
2.3 Planering/dimensionering av tjänstgöringsplatser för läkare	X			
2.4 Systematiskt arbetsmiljöarbete för att förebygga hot och våld			X	X
2.5 Läkemedelsförsörjning	X			
2.6 Säkerheten i nätverk och informationssystem			X	X
2.7 Bisysslor			X	X
2.8 En effektiv vårdstruktur		X		X
2.9 Avancerad sjukvård i hemmet	X			
2.10 LUS- samverkan mellan regioner och andra aktörer	X			
2.11 Ökad poliklinisering för ökad effektivitet i vården	X			X
2.12 Första linjens digitala vård	X			
2.13 Ersättningsmodell för nätverkssjukvård	X			
2.14 Följsamheten till nationella riktlinjer		X		
2.15 Kvalitet i rapporteringen ersättning	X			X
2.16 Remisser – en länk i vårdkedjan	X			
3.1 Styrning av investeringar (Slussen)	X			
3.2 Avtalsuppföljning trafikens investeringsverksamhet		X		
3.3 Sjötrafikens inköpsprocess			X	
3.4 Robusta sjukhus	X			X
3.5 Intern styrning och kontroll av konsulter		X		

Ekonomistyrning (1.14)

De ekonomiska förutsättningarna har försämrats för 2020, bland annat på grund av att den underliggande kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvården under flera år har varit för hög. Den pågående corona-pandemin har ytterligare försvårat förutsättningarna för styrning av ekonomin. Det råder fortfarande stor osäkerhet kring de ekonomiska konsekvenserna till följd av pandemin, dvs. vilka merkostnader som uppstår med anledning av pandemin och vilka resurser som regionen kommer att tillföras från staten. Det handlar inte bara om de direkta kostnaderna som uppstår i samband med vård av covid-19 patienter utan även om förlorade intäkter för t.ex. trafiken. I tertialbokslutet per april prognostiserades merkostnaderna och intäktsminskningen kopplat till covid-19 till ca 6 700 mnkr. Samtidigt beräknade regionstyrelsen att statsbidragsintäkterna för att hantera de ekonomiska effekterna av pandemin kommer att uppgå till 2 500 mnkr, vilket innebär en nettoeffekt på -4 200 mnkr. Till detta kommer att kostnaderna framöver kommer att öka för den ordinarie vården, t.ex. då planerade operationer måste skjutas på framtiden (den s.k. vårdskulden). Det råder dock stor osäkerhet om staten kommer att kompensera regionen för dessa kostnader.

Granskningen avrapporteras inom ramen för årlig granskning och syftar till att bedöma om nämnder och styrelser under corona-pandemin säkerställt en tillräcklig styrning och ledning av de ekonomiska förutsättningar som krävs i en extraordinär situation. Granskningen berör nämnder och styrelser inom alla tre revisionsområden varför samordning kommer att ske mellan revisionsområdena.

Ansvar och befogenheter (1.15)

Ansvar och befogenheter regleras för nämnderna i reglemente, delegations- och arbetsordning och för styrelserna i generella och specifika ägardirektiv. Vid extraordinära händelser, som en pandemi, finns andra styrdokument som går in och delvis tar över regleringen av ansvar och befogenheter, till exempel krisberedskapsplanen och epidemiberedskapsplan. I den rådande situationen med covid-19 som utvecklats till en långvarig pandemi finns risk för att regionens styrande dokument inte gett tillräckligt stöd i hur och av vem beslut ska fattas och kommuniceras. Det innebär i sin tur att det bland annat finns risk för otydlig gränsdragning mellan förtroendevalda och tjänstemän och att tjänstemannaorganisationerna agerar på otydliga och oklara mandat. I slutändan kan det innebära att beslut fattats utan stöd eller i strid med lagstiftning och interna regelverk.

Granskningen avrapporteras inom ramen för årlig granskning och syftar till att bedöma om nämnder och styrelser säkerställt att beslut i en extraordinär situation kunnat fattats med stöd i lagstiftning eller antagna styrdokument. Granskningen berör nämnder och styrelser inom alla tre revisionsområden varför samordning kommer att ske mellan revisionsområdena.

Inköpsprocessen (1.16)

Redan innan pandemin hade nått Sverige började vissa varor bli svåra att få tag på genom de ordinarie avtalen. När pandemin var ett faktum behövde regionens inköpsorganisation dessutom kraftigt ställa om för att kunna tillgodose hälso- och sjukvårdens behov av skyddsutrustning, hjälpmedel och läkemedel. Regionens styrdokument för inköp ger inte någon specifik vägledning för hur inköp ska genomföras i en extraordinär situation. Det finns därför risk för att beredskapen för att hantera upphandlingar i en sådan situation varit otillräckliga och att stöd saknats för hur synnerliga skäl enligt upphandlingslagstiftningen ska tillämpas. En annan risk är att gällande avtal kan ha ändrats t.ex. avseende uppdrag så att en domstol skulle kunna betrakta det som en otillåten direktupphandling genom att en väsentlig ändring gjorts av avtalsvillkor. Risk finns också för oklarheter i roller och ansvar mellan tillfälligt inrättade och de ordinarie inköpsfunktionerna i regionen liksom mellan regionens respektive statens inköpsfunktioner. Det finns även risk för att åtgärder för att samordna behov inom regionens verksamheter t.ex. av skyddsutrustning inte skett i önskad/tillräcklig omfattning.

Granskningen avrapporteras inom ramen för årlig granskning och syftar till att bedöma om regionen haft en tillräcklig beredskap för att säkerställa att koncernens respektive beställarnämndernas inköp kan genomföras i enlighet med lagar och interna styrdokument även i en extraordinär situation. Granskningen berör nämnder och styrelser inom alla tre revisionsområden varför samordning kommer att ske mellan revisionsområdena.